

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Vitam Abbreviare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

4. dist. 15. q. 3. Resp. § 2. c. 1. num. 41. distin-
 guit, & non licere inquit, exponere
 vitam propriam pro salvanda solum vi-
 ta corporali proximi; licere tamen
 pro salvanda vita cum aliqua virtute,
 saltem amicitia, quæ, si non est vir-
 tus, est tamen virtuti coniuncta. Pau-
 lû aliter distinguit Lorca in 2. 2. quest.
 26. art. 5. sect. 3. disp. 28. memb. 3. num.
 65. dum ait, non licere exponere vi-
 tam pro conservanda vita extranei (es-
 set enim imprudentia) licere tamen
 pro servanda vita patris, matris, vel e-
 tiam amici, cum quo intercedat mag-
 na & honesta amicitia. Sed secunda
 sententia est probabilis. *part. 5. tract. 4.
 resol. 28.*

*Vi in pari
 necessitate re-
 linquere illi-
 cibum unicu.*

*Occurrere
 bestia furenti
 ut proximus
 evadat.*

*Servire infe-
 ris peste.*

*Præbere al-
 teri tabulam
 unicam in
 naufragio*

*Et aliqui de-
 sunt, licere
 vitam expo-*

8 Igitur probabile est, licere consti-
 tuto in extrema necessitate relinquere
 cibum unicum, & necessarium ut su-
 mar alius parvis necessitatis: item oc-
 currere hostibus, vel bestia furienti,
 ut amicus evadat: item, non se defen-
 dere, occidendo invasorem, cum pos-
 sit: item, tradere equum alteri, ut fu-
 giat, & in manibus hostium remanere:
 item in maximo frigore dare alteri ve-
 stem unicam. Vide Bovium *part. 2. lib.
 12. cap. 4. quest. 4. Ibid. § Eodem* Item po-
 tes servire infectis peste, etiamsi pu-
 tes te moriturum. *part. 5. d. 4. ref. 31. §. 3.*
 propè hæc. Item, probabiliter docuit
 Malderus in 2. 2. tr. 3. c. 1. dub. 19. contra
 Sotum *lib. 5. quest. 1. art. 6.* licere naufrago
 habenti tabulam, ut se super aquas
 detineat, dare illam alteri, & evidenti,
 seu certo periculo se exponere. Nam id
 non est directè se occidere, sed solum
 non se tueri, cum possit alioquin enim
 neque id liceret pro vita Regis. Adver-
 te hic obiter, te non teneri ad tabulam
 in naufragio præoccupatam alteri ad-
 mittere, si non sufficit utrique: at sit
 uterque simul occupatis, spontè quis
 potest alteri cedere, aliàs lis fortè diri-
 menda. *p. 5. d. 4. resol. 28. § Sed quia, &
 ref. 42.*

9 Pro servando proximi honore, vel
 facultatibus, ait Lorca in 2. 2. sect. 2.
disp. 28. mem. 3. num. 60. posse quem ne-
 gligere vitam, v. g. ne alius illam ru-

eatur cum suo dedecore, vel dispendio
 bonæ partis suarum facultatum? mini-
 mè verò se offerre evidenti mortis pe-
 riculo, objicere se, v. g. latronibus, bo-
 na alterius diripientibus ut illi contra
 se occupati essent à furto. Nam in primo
 casu ille solum non conservat suam vi-
 tam; at in secundo voluntariè perdit. Sed
 Soc *lib. 5. q. 1. a. 6.* absolutè, licere, inquit,
 vitam exponere pro tuendo honore vel
 facultatibus amici, sicut pro tuendis
 honore, vel facultatibus probriis. *p. 5.
 d. 4. ref. 29.*

12 Petros quartò. An licitum sit, ad
 experiendam virtutem theriacæ, sum-
 mere venenum? Negativè respondet Mald.
ad experien-
in 2. 2. t. 3. cap. 1. dub. 9. Rodriq; verò in
dam virtutè,
sum. 10. 1. c. 221. n. 3. distinguit, si auctor
 theriacæ sit valde peritus, & qui si-
 lam sumpturus certus sit de illius vir-
 tute, facta prius experientia, cum bru-
 to, posse venenum sumere. Si verò ad-
 est periculum vitæ, non posse *part. 5. t. 3.
 4. ref. 38.*

VITAM
 Abbreviare.

II **D**E diti mortificationibus, &
 penitentiis non sunt multum
 scrupulosi (ait Granado in 2. 2. contr. 7.
tr. 5. disp. 2. sect. 3. n. 12) in eo, quod ni-
 miis penitentiis sibi vitam abbrevi-
 ant, rard enim, aut potius nunquam,
 damnandus esset in hoc quis peccati
 mortalis. Vnde ait Victoria; quod si
 medicus dicat, se bibendo vinum,
 protrahere posse vitam ad decennium,
 adhuc potes ab illo abstinere. Alii se
 extendunt ad annos duodecim. Item
 non teneri inquit, preciosum pharma-
 cum emere, vel civitatem salubri-
 rem inquirere ad protrahendam vi-
 tam. Neque dicas, quod non potest ho-
 mo, cui unicus vitæ superest dies, se
 occidere; ergo non potest abstine-
 tiis vitam sibi ad aliquot annos abbre-
 viare. Nego enim consequentiam, si-
 quidem in primo casu peccatum
 com-

*Nimis mor-
 tificationibus
 vitam sibi
 breviorē
 reddere.*

Committitur propter homicidium, non propter detractionem diei illius vitæ; in secundo autem solam gubernat homo vitam modo debito circa divina obsequia, quæ plerumque consistunt in rebus vitæ corporalis contrariis. Adde, quod cum incertum sit, quantum vitæ unicuique superflue, juvenibus, & robustis plerumque senes superstites relinquencibus, qui carnem spiritui subicit, opera exercens, vitæ conservationi minus accommodata, non agit contra rationem. Ita ille. Sed in hoc optimum consilium erit, nihil facere sine consilio prudentis confessorij, & Superiorij *part. 5. t. 4. resol. 33.*

Et vino uti, adhibere?
12 Excusant etiam eos aliqui apud Bonac. *t. 2. disp. 2. q. ult. scilicet p. 7. num. 9.* à mortali, qui ad tollendum vini calorem adhibent nivem, etiam si inde prævideant fore, ut citius pereant: quia hæc videtur ad mortem levis, & indirecta cooperatio *p. 5. t. 4. resol. 27.* An damnatus mori per famem, possit cibum clam oblatum, & infirmus medicamentum respuere, vide *V. Occidere, n. 37. & 38.*

VOTI NATURA.

Votum est deliberata.

† **V**otum est deliberata, & voluntaria promissio facta Deo de meliori bono. Explicatur definitio. Dicitur est primo, *Deliberata*, requiritur enim ad votum ea deliberatio, quæ sufficit ad peccatum mortale, unde votum emissum in primo motu, in quo nulla est deliberatio, & libertas, vel etiam in secundo primo; in quo est deliberatio imperfecta, sufficiens solum ad committendum veniale, nullum est. Dicitur est secundo *Voluntaria*. Ad voluntarium duo requiruntur: Scientia objecti, circa quod versatur & libertas. Actus factus ex ignorantia, vel per vim, & metum, non est voluntarius, nec esse potest votum. Hinc vota infantium sunt invalida, quia non habent discursum. † Quod si dubium sit de deliberatione

Et voluntaria.

perfecta, quia fuit aliqua animi perturbatio, ex morbo, v. g. Suarez *de Relig. tom. 2. lib. 3. c. 6. num. 10* docet votum obligare; quia raro contingit in his casibus deliberationem esse imperfectam, & ideo ex communiter accidentibus præsumi fuisse perfectam. Et idem in dubio circa ætatem, respondet Turrianus *opus 10. disp. 1. dub. 2.* Sed contrarium docet Sorus *lib. 7. quest. 3. art. 2. doc. 2. m.* & probabiliter Sanchez *in summ. tom. 1. lib. 4. c. 1. num. 14.* distinguit, & si erat completum septennium, obligare; si non erat completum, non obligare; quia post septennium præsumitur usus rationis adesse, antea non item. Si verò dubium sit, an completum fuerit vel ne; in favorem voti præsumendum. Sed, stando in hac sententia, advertit Suarez, præsumptionem discursus post septennium posse ex contrariis conjecturis deficere, vel minui, & à contraria æquari, & tunc votum non obligare *p. 3. t. 6. resol. 50 § Notandum, & part. 4. tractat. 4. resol. 1.*

2 † Tertium, in voto necessarium *Prop* est, *Promissio*, nam quumvis aliquis proponat ex toto animo aliquid facere, adhuc non tenetur, nisi promittat. Itaque in tantum obligat votum, in quantum accessit promissio: & eo modo obligat, quo obligare se voluit promittendo. Sed circa hoc sunt multa dubia. †

3 Primum est An teneatur ad votum dubius an illud emisit? Affirmative *Certp* respondet Vasquez *in part. 2. quest. 19. art. 7. disp. 65 c. 7.* si voti adimpletio non sit multum incommoda, quia in dubiis tutior pars eligi debet. Sed contrarium teneandum est cum Maldero *in 1. 2. quest. 19. art. 9. disp. 87.* Sive votum sit positivum de faciendo aliquid, sive negativum de non faciendo, contra Garziam. Quia in tali dubio possessio stat pro libertate, & in dubiis melior est conditio possidentis *part. 2. tom. 17. resol. 45. & part. 4. t. 3. resol. 10.* Contra verò, si quis certus est se voluisse obligandi; nam tunc possessio stat pro voto *part. 3. t. 6. resol. 50 §. & tandem, & part.*